

Dönem : 1
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 302

Cemiyetler Kanununa ek 8 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu (1/255)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayın : 71 - 1780/2297

16 . 7 . 1962

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 10.7.1962 tarihinde kararlaştırılan «Cemiyetler Kanununa ek 8 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Başbakan
İsmet İnönü

GEREKÇE

3512 sayılı Cemiyetler Kanununa ek olan ve 4 . 7 . 1960 tarihinde yürürlüğe giren 8 sayılı Kanunun 1 nci maddesi ile siyasi partilerin illerde merkez ilçe, bucak ve ocak teşkilâtı kaldırılmıştı.

Tatbikat, siyasi partilerin il ve ilçe kongrelerine iştirak edecek delegelerin tesbiti hususunda kanunda bir boşluk bulunduğunu göstermiştir.

8 sayılı Kanundan sonra çıkan 298 ve 304 sayılı kanunlar, bütün ilçelerde ilçe seçim kurulları ve illerde il seçim kurulları ihdas etmekle ve vazifelendirmekle kalmamış, işlerin selâmet ve emniyetle yürütülmesi maksadiyle ayrıca ve müstakillen merkez ilçe seçim kurullarını da ihdas etmiştir.

Bu durumda, bir partinin ilçe teşkilâtına bağlı olan bütün üyelerinin ilçe kongresinde ve ilçeler teşkilâtı delegeleri ile il merkezinde bulunan parti mensuplarının da il kongrelerinde hazır bulunmaları ile mezkûr kongrelerin yapılmasının imkânsızlığı karşısında bu kongrelere iştirak edecek delegelerin tesbiti için münasip bir şekil bulunması zaruri görülmüş, tatbikatta aksaklığa meydan verilmemek düşüncesiyle, 8 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve kanuna bir madde eklenmesine dair olan ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

İçişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No : 45
Karar No : 1/255

5 . 10 . 1962

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Cemiyetler Kanununa ek 8 sayılı Kanununun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair olan kanun tasarısı, ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda görüşüldü :

Gereğede de tafsilen belirtildiği veçhile, 3512 sayılı Kanuna ek olarak neşredilen 4.7.1960 tarih ve 8 sayılı Kanunla, partilerin, merkez ilçe, bucak ve ocak teşkilâtları kaldırılmış ve sonradan neşredilen 298 ve 304 sayılı kanunlarla; il, merkez ilçe ve ilçe seçim kurulları ihdas edilmiş bulunmaktadır.

Siyasi partilerin il ve ilçe kongrelerine iştirak edecek delegelerin tesbiti hususunda ki, boşluğu gidermek ve bir partinin bu kademeleri tarafından seçilen delegelerin il kongrelerinde bulunmalarını ve mezkûr kongrelerin günün şartlarına uygun bir tarzda yapılmasını temin etmek maksadıyla hazırlanmış olan tasarı prensip itibariyle komisyonumuzca da iltifata şayan görülmüştür.

Tatbikatta olması muhtemel aksaklıkları önlemek ve yanlış tatbikata yer vermemek gayesiyle tadili istenen 1 nci madde ile ek madde redaksiyona tâbi tutulmuş 3 ve 4 ncü maddeler Hükümet metninde olduğu gibi bırakılmış ve yapılan bu değişikliklerle tasarı kabul edilmiş ve mevzuun lüzum ve ehemmiyeti nazarı itibara alınarak tasarının öncelik ve ivedilikle görüşülmesine karar verilmiştir.

Genel Kurula arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu

Başkanı
İzmir
O. S. Adal

Başkan V.
Kırklareli
A. Eriş
İmzada bulunmadı

Bu rapor Sözcüsü
Eskişehir
Ş. Asbuzoğlu

Ankara
İ. S. Hatipoğlu

Erzurum
A. Şenyurt

Kütahya
S. Sarpaşar

Maraş
A. Hüdaioğlu
İmzada bulunmadı

Mardin
Ş. Aysan

Sivas
İ. Göker

Sivas
R. Günay

Van
Ş. Kösereisöğlü

Zonguldak
A. F. Ak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Cemiyetler Kanununa ek 8 sayılı Kanununun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 3512 sayılı Cemiyetler Kanununa ek 4.7.1960 tarihli ve 8 sayılı Kanununun 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Madde 1. — Siyasi partilerin il ve ilçe merkezleri dışında her ne nam ile olursa olsun teşkilât kurmaları memnudur.

İl merkezlerinde genel idare kuruluna bağlı bir il idare kurulu ile buna bağlı bir merkez ilçe idare kurulu, ilçe merkezlerinde il idare kuruluna bağlı bir ilçe idare kurulundan ve bunlara bağlı birer gençlik ve kadın kolundan başka teşkilât kurulamaz.

MADDE 2. — 3512 sayılı Cemiyetler Kanununa ek 8 sayılı kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir :

«Ek madde — Siyasi partilerin ilçe kongrelerine delege seçimi maksadiyle partilere kayıtlı üyeler, ilçe kongresinden en çok bir ay evvel mensubu buldukları ilçe idare kurulunca memur edilecek bir şahsın murakabe ve sorumluluğu altında aynı günde bitirilmek kaydıyle köy ve mahalle kapalı yerlerde delege seçimi yaparlar.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

10.7.1962

Başbakan <i>İsmet İnönü</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>E. Alican</i>
Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>H. Dinçer</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>T. Feyzioğlu</i>
Devlet Bakanı <i>H. O. Bekata</i>	Devlet Bakanı <i>R. Aybar</i>
Devlet Bakanı <i>N. Ökten</i>	Adalet Bakanı <i>A. K. Yörük</i>
Millî Savunma Bakanı <i>İ. Sançar</i>	İçişleri Bakanı <i>S. Kurutluoğlu</i>

M. Meclisi

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Cemiyetler Kanununa ek 8 sayılı Kanununun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — 3512 sayılı Cemiyetler Kanununa ek 4.7.1960 tarihli ve 8 sayılı Kanununun 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Madde 1. — Siyasi partilerin il ve ilçe merkezleri dışında her ne nam ile olursa olsun teşkilât kurmaları memnudur.

İl merkezlerinde genel idare kuruluna bağlı bir il idare kurulu ile buna bağlı bir merkez ilçe idare kurulundan, ilçe merkezlerinde il idare kuruluna ağılı bir ilçe idare kurulundan ve genel merkez ile il ve ilçelerde birer gençlik ve kadın kollarından başka teşkilât kurulamaz.»

MADDE 2. — 3512 sayılı Cemiyetler Kanununa ek 8 sayılı kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir :

«Ek madde — Siyasi partilerin ilçe kongrelerine delege seçimi maksadiyle partilere kayıtlı üyeler, ilçe kongresinden en çok bir ay evvel başlamak üzere mensubu buldukları ilçe idare kurulunca memur edilecek bir şahsın murakabe ve sorumluluğu altında aynı günde bitirilmek kaydıyle köy ve mahallelerdeki kapalı yerlerde delege seçimi yaparlar.»

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(S. Sayısı : 302)

Hü. *...*

Dışişleri Bakanı <i>F. C. Erkin</i>	Maliye Bakanı <i>F. Melen</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>Ş. R. Hatipoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı <i>İ. Seçkin</i>
Ticaret Bakanı <i>M. Ete</i>	Sa. ve So. Y. Bakanı <i>Y. Azizoğlu</i>
Güm. ve Tekel Bakanı <i>O. Öztrak</i>	Tarım Bakanı <i>M. İzmen</i>
Ulaştırma Bakanı <i>R. Öçten</i>	Çalışma Bakanı <i>B. Ecevit</i>
Sanayi Bakanı <i>F. Çelikbaş</i>	Ba. Ya. ve Turizm Bakanı <i>C. Karasapan</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>F. K. Gökay</i>	